

Reactie SBK op de internetconsultatie van het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit houders van dieren inzake een dierwaardige veehouderij.

Inleiding

Wij onderschrijven het streven naar een meer dierwaardige veehouderij en zetten ons (al vele jaren) actief in voor verdere verbetering van dierenwelzijn, diergezondheid en duurzaamheid. De weg naar meer dierwaardigheid behoort echter te lopen via de markt, vraaggestuurd ondersteund met stimuleringsmaatregelen. De AMvB zou als “bezemwagen” moeten fungeren, om op termijn de achterblijvers mee te nemen. De maatregelen in de AMvB moeten daarom haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar zijn voor veehouders. Niet alleen op termijn, maar ook op het moment van invoering.

De kalverhouderij is daarbij onlosmakelijk verbonden met de melkveehouderij. Zonder melkveehouderij geen kalversector. Zonder een vitale kalversector verdwijnt er ook (essentieel) perspectief voor de melkveeouders. Beleid gericht op de toekomst van de kalverhouderij raakt daarmee direct ook de zuivelsector – en andersom. Juist daarom is het van belang dat keuzes rond dierenwelzijn en verduurzaming in samenhang worden bekeken met oog voor de samenhang binnen de hele rundveeketen.

De kalversector neemt haar eigen verantwoordelijkheid binnen die keten en draagt actief bij met het Veal Forward plan. Veal Forward vormt het concrete sectorplan van de kalversector. Het is een breed gedragen en ambitieus traject gericht op een duurzame toekomst van en voor de kalverhouderij. Hierin worden gezamenlijke ambities op het gebied van dierenwelzijn, duurzaamheid en toekomstbestendige veehouderij vastgelegd. Een groot deel van de benoemde ambities in dit plan is gerelateerd aan de ambities voor een dierwaardige veehouderij. De sector committeert zich via Veal Forward aan meetbare prestatie-indicatoren, zoals 50% reductie van antibiotica, meer ruimte en comfort voor kalveren, en halvering van de CO₂- en stikstofuitstoot in 2030–2035.

AMvB als basis

Recent is het Convenant Dierwaardige Veehouderij ondertekend door diverse partijen, waaronder het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en de sectoren. Het Convenant vormt samen met de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) een samenhangend geheel voor de transitie naar dierwaardige veehouderij richting 2040.

De AMvB legt de wettelijke basis: heldere regels die voor alle veehouders gaan gelden. Het Convenant gaat een stap verder, met bovenwettelijke afspraken over bijvoorbeeld dierenwelzijn en marktconcepten. SBK benadrukt dat beide instrumenten elkaar versterken, en dat de randvoorwaarden – zoals vergunningen, verdienvermogen en marktvraag – cruciaal zijn om versnelling mogelijk te maken.

Gelijk Europees speelveld als voorwaarde voor duurzame sector

SBK pleit ervoor dat de Nederlandse wetgeving zoveel mogelijk in lijn is met Europese voorschriften, mede omdat de kalfsvleesmarkt bij uitstek een Europees speelveld kent en Nederland binnen dat speelveld hoog scoort op het gebied van dierenwelzijn. Dat voorkomt concurrentienadeel, want strengere eisen dan in andere EU-landen kunnen leiden tot hogere kosten en verlies aan inkomen voor Nederlandse veehouders. Alleen als de markt hieraan meewerkt of hiervoor ontwikkeld kan worden – bijvoorbeeld door consumentenvoorkeuren of ketendeals – kunnen boeren deze investeringen terugverdienen. De gestelde ambities kunnen dan niet waar gemaakt worden.

Autoriteit en evaluatie

SBK is daarom positief over het oprichten van een Autoriteit dierwaardige veehouderij. De autoriteit moet een belangrijke rol spelen bij een zorgvuldig stappenplan naar een dierwaardiger veehouderij en voorkomen dat veehouders failliet gaan, omdat de door de AMvB opgelegde voorschriften niet door de veehouders kunnen worden opgebracht. De in de AMvB beschreven

evaluatie dient daarom niet iedere 5 jaar te worden uitgevoerd, maar juist ook voorafgaande aan de invoering van een voorschrift in de AMvB. Faillissementen als gevolg van voorschriften die niet kunnen worden terugverdiend dienen te worden voorkomen, daarom is een ex-ante evaluatie noodzakelijk, naast een ex post-evaluatie.

Financiële facilitering

Het kabinet heeft eerder aangegeven dat bij de stappen naar een dierwaardige veehouderij zij met de invulling rekening houdt met de randvoorwaarden zoals een natuurlijk afschrijvingsritme, het faciliteren van pilots en indien veehouders onvoldoende investeringen kunnen doen, dat de overheid beziet hoe zij een bijdrage kan leveren of dat het beleid wordt aangepast. Deze punten zijn voor de kalverhouders essentieel.

Economische gevolgen: stevig en sectorbreed

De economische gevolgen van de voorgestelde regels in de AMvB zijn uitvoerig geanalyseerd door Wageningen Economic Research en Connecting Agri & Food (WSER/CAF). Zij ramen de jaarlijkse kosten voor de veehouderijsector op €1,2 tot €2,1 miljard. In scenario's met 20% tot 30% minder dieren dalen deze lasten weliswaar, maar dan gaat dat ten koste van productievolume en economische veerkracht en zal het naast een directe economische impact op de kalverhouders ook een grote impact hebben op de andere schakels van de voedselproductieketen. Hier is in de economische impact analyse geen rekening mee gehouden omdat slechts gerekend is met de directe kosten voor de veehouders. Dit is dus een grote onderschatting omdat de overige schakels van de keten minder efficiënt worden en daarmee eerder onder de kritische grens geraken die nodig is om als keten rendabel te zijn.

Deze cijfers onderstrepen hoe belangrijk het is dat bij de beleidsafweging ook de ingrijpende gevolgen voor specifieke sectoren, zoals de kalverhouderij, volwaardig worden meegewogen. De circa 1400 kalverhouders die we nu nog hebben krijgen honderden miljoenen euro extra voor de kieren.

Dat bedrag komt grotendeels voort uit de eisen die de AMvB stelt aan de ruimte per dier en andere aanpassingen in de houderijsystemen.

De analyse laat zien dat vooral de regels die meer ruimte per dier vereisen, leiden tot de zwaarste lasten. Veehouders zullen óf hun stalbezetting moeten verlagen, óf fors moeten investeren in uitbreiding. Beide opties betekenen aanzienlijke extra kosten, zowel incidenteel als structureel. Ook andere maatregelen uit de AMvB dragen bij aan de stijgende kostprijs. Aangezien het wettelijke, nationale maatregelen betreft zal de markt er niet voor willen betalen.

Bovendien zijn sommige maatregelen – hoe goed bedoeld ook – in de praktijk onuitvoerbaar. Denk aan bestaande stallen waar geen uitbreidingsruimte of vergunning mogelijk is of waar financiering ontbreekt. Zonder realistische invoeringstermijnen en adequate ondersteuning leiden zulke verplichtingen tot het dalen van het inkomen van de veehouder tot aan faillissementen aan toe en tot het stijgen van de kostprijs van kalfsvlees voor de consument.

Dit met gevolgen voor de betaalbaarheid van vlees als onderdeel van een evenwichtige voedselvoorziening. Het is dan ook in ieders belang dat vlees niet alleen dierwaardig wordt geproduceerd, maar ook betaalbaar en bereikbaar blijft. Dat vraagt om beleid dat werkbaar is, ruimte biedt voor maatwerk en ondernemers toekomstperspectief biedt in plaats van knellende regelgeving.

Wij zullen in onze verdere reactie per maatregel uit de ontwerp-AMvB ingaan op de knelpunten en uitvoeringsrisico's die wij signaleren. Daarbij geven wij onderbouwd aan waarom bepaalde voorstellen in hun huidige vorm technisch, economisch of ruimtelijk niet uitvoerbaar zijn voor kalverhouders. Ons doel is niet om ambities af te zwakken, maar juist om te zorgen dat de gestelde doelen op een realistische, werkbare en toekomstbestendige manier kunnen worden bereikt voor de kalverhouders die door willen met hun bedrijf.

Wij roepen het ministerie op om in de verdere uitwerking van de AMvB nadrukkelijk rekening te houden met de uitvoerbaarheid, het verdienvermogen van ondernemers en het belang van een gelijk Europees speelveld. Alleen samen – overheid, sector, ketenpartners en samenleving – kunnen we zorgen voor een dierwaardige én toekomstbestendige kalverhouderij.

Wij zijn bereid om onze kennis, ervaring en concrete voorstellen actief in te brengen. Daarmee willen we gezamenlijk werken aan regelgeving die wérkt: voor het dier, voor de ondernemer én voor de maatschappij.

Wetgeving

Gezien de ervaring met juridische procedures, heeft SBK zorgen over de systematiek van wetgeving. In een aantal artikelen worden in een eerste lid gedragsbehoeften omschreven en wordt in een tweede lid vervolgens verwezen naar in dezelfde paragraaf gestelde regels die door de veehouders moeten worden nageleefd. Omdat de norm als zelfstandige norm wordt gesteld in de wet zelf (artikel 2.2, twaalfde lid, van de Wet dieren) is de kans aanmerkelijk dat een rechter vindt dat de paragraaf de gedragsbehoeften onvoldoende waarborgt. In een AMvB kan immers niet worden afgeweken van een wet in formele zin.

Ook de regelmatig gebruikte woorden 'permanent en 'onbeperkt' zijn te stringent, omdat zich in de dagelijkse praktijk van een veehouderij omstandigheden kunnen voordoen waardoor voor kortere tijd geen gebruik kan worden gemaakt van de voorziening, maar dit geen nadelig effect op het dierenwelzijn heeft. Hiervoor dienen minder stringente bewoordingen te worden gebruikt.

Gids voor Goede Praktijken

SBK is van mening dat het initiatief voor een Gids voor Goede Praktijken bij een sectororganisatie met voldoende representativiteit in de sector behoort te liggen, bijvoorbeeld gelijk aan het representativiteitscriterium dat geldt voor erkende producenten- of brancheorganisaties. En daarnaast ontbreekt een definitie voor een dierenwelzijnsdeskundige.

Volgens de toelichting is het opvolgen van de Gids voor Goede Praktijken niet verplicht. Er staat echter wel vermeld: 'maakt bij de bedrijfsvoering gebruik van een Gids voor Goede Praktijken'. Voorkomen moet worden dat dit gelezen zou kunnen worden als dat de houder wel degelijk verplicht is om te handelen volgens de Gids voor Goede Praktijken. Als bedoeld is dat de houder enkel bekend moet zijn met een Gids voor Goede Praktijken, of met de inhoud daarvan, of de daarmee te bereiken doelen ook op een andere manier mag bereiken, dan moeten die artikelen anders worden geformuleerd.

Wetenschappelijke bronnen en integraliteit

In de toelichting op de AMvB wordt verwezen naar een quickscan, een dierinhoudelijke toets en EFSA-rapporten. De rapporten zijn niet altijd op data gebaseerde (data driven) onderzoeksresultaten, maar regelmatig op basis van meningen van 'experts', zg expert opinion. SBK is van mening dat passages uit die rapporten alleen als onderbouwing gebruikt kunnen worden wanneer die kennis gebaseerd is op wetenschappelijke resultaten en niet op expert opinions, juist omdat er onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing is. Dus bijv. EFSA-opinies kunnen niet als wetenschappelijke onderbouwing worden gezien daar waar niet verwezen kan worden naar wetenschappelijke publicaties met op data gebaseerde onderzoeksresultaten.

In de toelichting op de AMvB wordt tevens verwezen naar het meewegen van andere wettelijke opgaven zoals voor natuur, milieu, licht, water en bodem. Hier wordt gebruik gemaakt van inschattingen van experts. Echter is het onduidelijk hoe de afweging tussen de diverse opgaven wordt gemaakt. Daarbij zijn soms de opgaven ook tegenstrijdig. De sector is graag betrokken bij de afweging tussen de verschillende opgaven om te voorkomen dat er onmogelijke opgaven worden gesteld.

Wijzigingsvoorstellen per maatregel

Ten algemene

Erkend wordt dat er diersoort specifieke behoefte verschillen zijn, zoals wroeten voor varkens en stofbaden bij pluimvee. Echter, bij de invulling van de maatregelen in de AMvB voor diersoort overstijgende behoeften van het dier wordt niet altijd volgens eenzelfde principe uitgewerkt; dit wekt op zijn minst de indruk van willekeur en zelfs soms van juridische ongelijkheid. Denk aan uitfasen van ingrepen (voor runderen wordt reguliere castratie juist geïntroduceerd en gelegaliseerd), uitloop en het ontvangen/geven van maternale zorg.

Dat voor runderen tot 1 jaar bestemd voor de vleesproductie ouder dan 12 maanden geen minimum vloeroppervlakte is vastgelegd schept juridische ongelijkheid, net als overige voorschriften die wel gelden voor runderen bestemd voor de vleesproductie onder de twaalf maanden. Dit zal leiden tot ontwijkend gedrag bij de handhaving tot naleving.

Hb-gehalte

Het artikel 2.41 derde lid (gaat over het Hb-gehalte) moet worden aangepast naar een gemiddeld Hb-gehalte aan de slachtlijn in plaats van 'ten minste'. De reden daarvoor is dat het hemoglobinegehalte voortdurend aan schommelingen onderhevig is, zoals ook in de toelichting wordt aangegeven. Een wettelijke minimale waarde van 5,3 mmol/l per 2030 is dus per definitie niet haalbaar. Wanneer Hb alleen gemeten wordt bij kalveren uit de kalverhouderij aan de slachtlijn en niet bij individuele kalveren van melkvee of vleesvee, zorgt dit bovendien voor rechtsongelijkheid.

In het Convenant Dierwaardige Veehouderij is vanuit de sector om die reden juist ingezet op een alternatief marktconcept, waarvoor echter tijd nodig is om dat op een goede manier op te zetten.

Ter onderbouwing van deze maatregel wordt een expert-inschatting aangehaald, deze inschatting is niet op feitelijk onderzoek gebaseerd en moet derhalve geschrapt worden (aansluitend bij de opmerking onder het kopje Wetenschappelijk informatie).

Daarnaast wordt in de toelichting aangegeven dat de handhaving ertoe zal leiden dat het gemiddelde hoger zal liggen dan 5,3mmol/l. Maar dat tegelijkertijd niet goed is in te schatten hoe hoog dat moet zijn, omdat het Hb-gehalte afhankelijk is van meerdere variabelen. Het inspelen op de natuurlijke variatie wordt vervolgens gemakshalve weggeschoven naar de toezichthouder. Dit alles leidt tot grote rechtsonzekerheid en rechtsongelijkheid voor de kalverhouder.

Onthoornen en castratie:

Wij ondersteunen het handhaven van het verbod op routinematig onthoornen. Uitgaande van RDA-principe 1 'Erkenning van de intrinsieke waarde' is het echter volstrekt ongeloofwaardig dat de huidige mogelijkheden voor castratie worden verruimd. Het voorstel legaliseert castratie van alle mannelijke kalveren bestemd voor de vleesproductie. Castratie is een ernstig aantasting van de intrinsieke waarde van het dier en een minstens zo grote ingreep voor het kalf als onthoornen. Deze ingreep is daarmee een ultieme vorm van aanpassing van het dier ten behoeve van het houderij systeem. Het omgekeerde wat de aanpassing van de Wet Dieren nu juist beoogde/beoogt! De castratie dient uitsluitend te worden toegestaan op medische indicatie en altijd onder verdoving en met langdurige pijnbestrijding.

In de toelichting van de AMvB wordt aangegeven dat het vijlen van hoektanden, castreren van beren en het couperen van varkensstaarten, mits wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden, blijft toegestaan. Echter, de verruiming/introductie van de regelgeving voor het castreren van mannelijke runderen, komt in de toelichting in zijn geheel niet aan de orde!

Beschikbare oppervlakte:

In de bestaande regelgeving wordt voor de groepshuisvesting van kalveren onderscheid gemaakt in vloeroppervlak afhankelijk van het gewicht van de kalveren, nl. tot 150 kg 1,5 m² per dier, tot 1,8

m² boven de 220 kg per dier. In de praktijk komt dat neer op bedrijven met all/in-all/out systemen op 1,8m² per dier en voor bedrijven met startkalveren (< 150 kg) geldt 1,5 m² per dier. De voorgestelde wijziging om voor alle kalveren in groepshuisvesting minimaal 2,0m² per dier te verplichten, heeft voor de groep van 300-400 bedrijven met startkalveren een enorme economische impact, die in de economische impactanalyse ook niet is meegenomen en met de geconsulteerde experts nooit is besproken. Een verruiming van het vloeroppervlak van bedrijven met startkalveren met eveneens 10% naar 1,65 m² per dier (in plaats van de voorgestelde 33%), is noodzakelijk voor het voortbestaan van deze bedrijven en zorgt ervoor dat de huidige 'gesloten' bedrijven ook kunnen blijven bestaan. Dit omdat bij die bedrijven het aantal kalveren in de 'opfokstal' gelinkt is aan het aantal in de 'afmeststal'.

In 2027 wordt de minimale ruimte voor individueel gehuisveste kalveren gewijzigd naar 1,5m². De huidige ruimte voor individuele huisvesting in de kalverhouderij is afgestemd op bestaande EU- en nationale regelgeving en minder dan 1,5m². In 2030 komt vervolgens de mogelijkheid om kalveren individueel te huisvesten in de kalverhouderij te vervallen, aangezien de kalveren ouder zijn dan 14 dagen. Dit betekent dat de huidige stalinrichting voor individuele huisvesting voor een periode van 3 jaar zou moeten worden vervangen. Dat is kapitaalvernietiging vanwege vervroegde afschrijving, vernieuwde investeringen met een afschrijving van 3 jaar of overschakeling naar groepshuisvesting van kalveren van 14 dagen leeftijd. Dit laatste brengt aanzienlijke gezondheidsrisico's met zich mee. Bovendien zijn individuele huisvestingssystemen voor de kalverhouderij van 1,5m²/dier momenteel niet beschikbaar op de markt. De effecten hiervan zijn aanzienlijk en niet meegenomen in de economische impactanalyse. Gelijktijdig ingaan van 1,5m²/kalf als vloeroppervlak met de verplichting tot groepshuisvesting per 2030 voor bestaande stallen is noodzakelijk om financiële catastrofes te voorkomen.

Samenvattend de voorgestelde wijziging in minimale oppervlakte per kalf per 2027 voor individueel gehuisveste kalveren achten wij onlogisch en onnodig geldverslindend. Wij stellen voor dat de bestaande voorschriften voor individuele huisvesting in ieder geval tot 2030 gehandhaafd blijven om investeringen voor tijdelijke maatregelen te voorkomen. Voor kalveren tot 150 kg in groepshuisvesting stellen we 1,65m²/kalf in plaats van de nu voorliggende 2m²/kalf (op zijn vroegst per 2030, zie volgende alinea). Dit om faillissementen voor 25-30% van de bedrijven te voorkomen.

Gezien de enorme kostenverhogingen die gepaard gaan met meer ruimte per dier (zie impactanalyse) en daarmee de haalbaarheid en betaalbaarheid, wordt nadrukkelijk aangedrongen op een ex-ante evaluatie van deze verhoging door de Autoriteit voor definitieve invoering per 2030.

Groepshuisvesting

Het vervallen van individuele huisvesting van kalveren die worden aangevoerd op het kalverbedrijf, brengt gezondheidsrisico's met zich mee. De kalversector pleit voor behoud van mogelijkheid tot individuele huisvesting van minimaal 2-3 dagen na aanvoer op het kalverbedrijf. Dit gaat niet ten koste van het sociaal gedrag, omdat kalveren elkaar kunnen zien en aanraken maar nog belangrijker het komt de gezondheid van het kalf ten goede. Een mogelijke oplossing om dit gedeeltelijk voor korte tijd te ondervangen door huisvesting van 2 kalveren in een hok (van 3 m²!) wordt eveneens onuitvoerbaar gemaakt door de toelichting op p.63, waarin wordt gesteld dat in deze groepshokken van 2 dieren ook de mogelijkheid tot vachtverzorging, onbeperkt ruwvoerverstrekking, permanent water, etc. moet worden gerealiseerd.

Het is tekenend dat in de toelichting wordt stilgestaan bij het feit dat de economische impact voor de melkveebedrijven nog niet geheel inzichtelijk is, maar totaal voorbij wordt gegaan aan de enorme impact die de 1,5m²/kalf bij individuele huisvesting heeft voor de vleeskalverbedrijven. Ook in de impactanalyse is hierbij niet stilgestaan.

Vloeren/ligruimte

In artikel 2.36, derde lid wordt voorgeschreven dat per 2040 de ligruimte droog en indrukbaar moet zijn en voldoende grip moet geven. De economische impact van deze maatregel is groot. SBK

vindt daarom dat deze maatregelen gepaard moeten gaan met (financieel) ondersteunende stimulerende maatregelen.

Toegang tot schoon drinkwater

Zoals eerder opgemerkt dient ook hier het woord permanent anders te worden omschreven. Immers kalverhouders die water verstrekken via hetzelfde systeem dat ook voor melk wordt gebruikt, kunnen niet 'permanent' water verstrekken, zelfs als ze na het melk voeren direct weer water beschikbaar stellen aan de kalveren.

Lichtregime

Dit voorschrift (lichtdoorlatend materiaal van ten minste 2% van de vloeroppervlakte van de stal) heeft als doel voldoende licht en invulling van een dag/nachtritme in de stal en niet zoals in de toelichting op p.60 staat dat er daglicht beschikbaar is op 5% van het vloeroppervlak. Voor succesvolle stappen naar een dierwaardige kalverhouderij is het van belang ook te kunnen aansluiten op buitenlandse marktconcepten. Daarom wordt in de private kwaliteitssystemen in de kalverhouderij vanaf 2028 lichtdoorlatend materiaal van ten minste 2% van de vloeroppervlakte van de stal in combinatie met 80 lux toegepast. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan het doel en wordt warmte instroom door grote lichtdoorlatende dakmaterialen voorkomen. Hoewel op p.23 wordt bevestigd dat een combinatie van minder dan 5% lichtdoorlatend oppervlak met aanvullend kunstlicht is toegestaan, kan uit de toelichting op p.60/61 onvoldoende worden opgemaakt of de combinatie van 2% met aanvullend kunstlicht is toegestaan. Om aan te kunnen sluiten bij de buitenlandse marktconcepten is 80 lux kunstlicht noodzakelijk en is een uitbreiding van de hoeveelheid lichtdoorlatend materiaal van tenminste van 2% naar 5% onnodige kapitaalsvernietiging redenerend van uit het doel van het voorschrift.

Vreetplaatsen

Stallen met voorraadvoeding hebben in de praktijk nu al meer dan één vreetplaats per drie kalveren. Echter, aangezien het bij voorraadvoeding zelden of nooit voorkomt dat alle kalveren tegelijkertijd aan het voerhek staan te vreten is dit een overbodige verruiming van de voorschriften. Het is ook in het belang van de veehouder dat de kalveren voldoende voer kunnen innemen.

Drinken via speen

Volgens artikel 2.41a moet een kalf minimaal de eerste zes weken melk via de speen drinken, waarbij in de toelichting staat vermeld 'in zooghouding'. In het sectorplan Veal Forward was al opgenomen om onderzoek te doen naar hoe lang speenvoeding voor een kalf nodig/nuttig is. Omdat kalveren vanaf 2028 pas na minimaal 28 dagen vervoerd mogen wordt voorgesteld voor om eerst minimaal de eerste vier weken melk via een speen voor te schrijven en onderzoek te doen naar het optimale moment van stoppen. Dit zorgt ervoor dat kalverhouders niet op voorhand hoeven te investeren om alle kalveren 1 tot 2 weken met een speen te voeren.

Aangezien er zeer veel (positieve) ervaring is bij kalveren met drijfspenen en de meerwaarde van uit een speen kunnen drinken in zooghouding waarschijnlijk beperkt of afwezig is (ook volgens onderzoekers), vindt SBK dat de aanvulling 'in zooghouding' uit de toelichting moet worden geschrapt.

Afzonderen bij ziekte

Volgens artikel 2.45 lid 3 moeten zieke kalveren kunnen worden afgezonderd. LTO merkt op dat écht zieke kalveren meer behoefte hebben aan rust dan aan sociaal gedrag. De verplichting tot het moeten kunnen zien of horen van soortgenoten moet daarom geschrapt worden.

Aanvoerleeftijd van jonge kalveren

Met artikel 2.45b wordt de aanvoerleeftijd van kalveren verhoogd naar vier weken leeftijd. Het daarbij gehanteerde argument dat dit bijdraagt aan een goede, betere gezondheid van het kalf op

het kalverbedrijf kan de sector niet onderschrijven. Ervaringen die de sector inmiddels heeft met oudere Duitse kalveren laten (gemiddeld) geen betere gezondheid zien.

Klimaatadaptatieplan:

De kalversector heeft al eigen hitteprotocollen opgenomen in haar kwaliteitssysteem Vitaal Kalf. Hittestress en koudestress is niet gedefinieerd en kan bij extreem weer niet volledig voorkomen worden. Voorkomen moet worden dat de regelgeving er nu toe leidt dat dit de soms zeer brede definitie van 'hittestress' als invulling van de term 'schadelijk' van artikel 2.5, vierde lid, wordt gebruikt en dat de aanwezigheid van 'hittestress' een overtreding van artikel 2.5, vierde lid, oplevert. Op zijn minst is een aanpassing/verduidelijking in die artikelen gewenst. In ieder geval kan de term 'voorkoming' aangepast worden in 'beperking' of 'mitigatie'. Gevraagd wordt om aansluiting te zoeken bij de Europese normen.

Overige

Het rapport 'Economische impactanalyse AMvB dierwaardige veehouderij' geeft aan dat de kosten voor de varkenssector zeer fors dan wel zeer ingrijpend zijn. WSER/CAF stelt dat forse financiële compensatie benodigd is om te zorgen dat de maatregelen zonder inkomensverlies kunnen worden doorgevoerd, hetgeen wordt aangehaald in de toelichting op de concept-AMvB. In dat dezelfde rapport wordt dit ook voor de kalversector geconstateerd. De overheid vermeldt dat echter niet in de toelichting op de concept-AMvB! Gelijke gevallen dienen gelijk te worden behandeld.

Door het vervallen van het begrip vleesstierkalf (artikel 2.29) bestaat er geen benaming meer voor runderen tussen de acht en twaalf maand bestemd voor de vleesproductie. Op grond van EU-regelgeving (GMO) is dit echter wel een onderscheidenlijke categorie.

Artikel 2.42, lid 3 (nieuw) bestaat al lange tijd, echter handhaving op naleving heeft tot op heden niet of nagenoeg niet merkbaar plaatsgevonden. Een adequate biestvoorziening is sterk bepalend voor de verdere ontwikkeling van het kalf. De kalversector is benieuwd naar de invulling van de handhaving door de overheid.

Het is maar de vraag of roterende KOEborstels voor kalveren ouder dan 14 dagen als geschikt middel voor vachtverzorging voor kalveren mag worden beschouwd.

Op p.49 wordt bij achtergrond kalveren melding gemaakt van een gezamenlijk routeplan Goede zorg voor het kalf met o.a. ZuivelNL, terwijl op p.50 bij achtergrond melkvee dit plan kennelijk niet relevant is, terwijl een goede zorg toch echt begint op het melkveebedrijf.

Op p.56 wordt aangegeven dat de bestaande minimumnorm van 1,8m² per kalf boven de 220kg een verhoogd risico op luchtwegproblemen geeft. Echter, in de praktijk wordt bij deze oudere kalveren nauwelijks nog behandeld voor luchtwegproblemen.

Op p.65 van de toelichting wordt betoogd dat aanvoer van oudere kalveren op het kalverbedrijf zorgt voor een geringe afname van de kosten. Wel wordt geconstateerd dat er minder dieren per wagen kunnen worden vervoerd, maar een stijging van de kosten wordt niet vermeld, terwijl dat natuurlijk wel het geval is. Evenals dat voor de zwaardere kalveren een hogere prijs (kosten) betaald moet worden.